

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра туристичного та готельно-ресторанного бізнесу

Допущено до захисту
Завідувачка кафедри

Давиденко І. В.

(підпис)

“ ____ ” _____ 2024 р.

РЕФЕРАТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 242 «Туризм»

за освітньою програмою «Економіка та організація туристичної діяльності»

на тему:

**«Пріоритетні напрями розвитку закладів
культурно-пізнавального туризму»**

Виконавець:

Студентка факультету міжнародної економіки

Пересипко Юлія Олексіївна 47гр. ФМЕ

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент Михайлюк Олена Леонідівна

/підпис/

Одеса 2024

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми бакалаврської роботи, обумовлена тим, що

Мета дослідження - є вивчення світового досвіду у розвитку закладів культурно-культурного туризму.

У зв'язку з поставленою метою основні **завдання дослідження**:

- надати характеристику основних понять: туризм, туристична діяльність, заклади культурно-пізнавального туризму, культурно-пізнавальні ресурси певної території, культурна спадщина;
- дослідити види культурно-пізнавального туризму, їх класифікація;
- проаналізувати світовий довід розвитку закладів культурно-пізнавального туризму;
- дослідити сучасний стан розвитку закладів культурно-пізнавального туризму в Україні;
- проаналізувати природні, економічні, культурні та історичні передумови для розвитку культурно-пізнавального туризму в Україні;
- запропонувати перспективні напрямки розвитку культурно-пізнавального туризму в Україні;
- визначити напрямки застосування новітніх технологій для розвитку та популяризації культурно-пізнавального туризму.

Об'єкт дослідження—заклади культурно-пізнавального туризму.

Предмет дослідження—теоретичні і практичні аспекти розвитку закладів культурно-пізнавального туризму.

Інформаційною базою для написання бакалаврської роботи послужило використання аналізу законодавчих актів; ДСТУ; літературних джерел, матеріалів на офіційних сайтах туристичних об'єктів; сайту Державної служби статистики України.

У дослідженні були використані методи та прийоми програмно-цільового управління, проєктного аналізу, інвестиційного аналізу, вивчення

та аналіз літературних джерел, спостереження.

Питаннями розвитку туристичного потенціалу висвітлюються у працях Божко Л.Д. [3], Кравців В.С., Гринів Л.С. [10], Немець Л.М.[31]та інших. Аналіз і специфіку розвитку туризму в Одеському регіоні досліджують Нездоймінов С.Г., Галасюк С.С.[7], Герасименко В.Г.[9]та інші.

Практичне значеннякваліфікаційної роботи полягає у наступному:

- надано характеристику основних понять: туризму, туристичної діяльності, закладам культурно-пізнавального туризму, культурно-пізнавальним ресурсам певної території, культурної спадщини;
- досліджено види культурно-пізнавального туризму, їх класифікацію;
- проаналізовано світовий досвід розвитку закладів культурно-пізнавального туризму;
- досліджено сучасний стан розвитку закладів культурно-пізнавального туризму в Україні;
- проаналізовано природну, економічну, культурну та історичну передумову для розвитку культурно-пізнавального туризму в Україні;
- запропоновано перспективні напрямки розвитку культурно-пізнавального туризму в Україні;
- визначено напрямки застосування новітніх технологій для розвитку та популяризації культурно-пізнавального туризму.

Структура і зміст роботи. Складається зі вступу, трьох частин, висновку та списку використаних джерел. Кваліфікаційна робота містить 75 сторінок, основний зміст викладено на 55 сторінках, 6 таблиць, 29 малюнків, список використаних джерел з 53 найменувань.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Характеристика основних понять: туристична діяльність, туризм, заклади культурно-пізнавального туризму, культурно-пізнавальні ресурси певної території, культурна **спадщина**» розглянуто теоретичні основи розвитку закладів культурно-освітнього туризму, дано визначення основних понять, проаналізовано походження та класифікацію видів культурно-освітнього туризму, охарактеризовано фактори, що сприяли розвитку з найдавніших часів до наших днів.

У другому розділі «**Аналіз розвитку культурно-пізнавального туризму**» представлено світовий досвід і успішні практики розвитку закладів культурно-пізнавального туризму, аналіз тенденцій та викликів, класифікацію закладів, таких як музеї, пам'ятки архітектури, етнографічні комплекси та археологічні об'єкти, і їх адаптацію до українських реалій.

У третьому розділі «**Пріоритетні напрямки розвитку закладів культурно-пізнавального туризму**» враховується перспективний та інноваційний підхід до розвитку культурно-освітнього туризму в Україні, підкреслюється важливість інтеграції новітніх технологій, регіонального розвитку, співпраці з навчальними закладами для збагачення культурного досвіду та підвищення привабливості туристичних продуктів. Розглянуто перспективні та інноваційні підходи до розвитку культурно-пізнавального туризму в Україні.

ВИСНОВКИ

1. Культурно-пізнавальний туризм є однією з найдавніших та найпоширеніших форм туризму, що бере свій початок ще з часів античності. Його основною метою є задоволення культурних та пізнавальних потреб людини через відвідування історико-культурних пам'яток, ознайомлення з традиціями, звичаями, побутом різних народів та етносів.

Розвиток культурно-пізнавального туризму пов'язаний з еволюцією розуміння культурних цінностей та історичної спадщини людства. На різних етапах суспільного розвитку мотивація культурно-пізнавальних подорожей змінювалася від прагнення до нових знань і освіти до інтересу до культурної самобутності народів та естетичних переживань.

2. Сучасний культурно-пізнавальний туризм є багатогранним явищем, що охоплює різноманітні напрямки та види залежно від об'єкту пізнання, місця здійснення, тривалості подорожі та типу культурної діяльності. Він може бути культурно-історичним, культурно-подієвим, культурно-археологічним, культурно-етнологічним тощо.

Культурно-пізнавальний туризм сприяє між культурному обміну, збереженню культурної спадщини, розвитку толерантності та взаєморозуміння між народами. Він відіграє важливу роль у духовному збагаченні особистості та формуванні її світогляду. Тож подальший розвиток цього виду туризму є перспективним напрямком туристичної галузі в багатьох країнах світу.

3. Світовий досвід демонструє різноманітні заклади, такі як музеї, пам'ятки архітектури, етнографічні комплекси та археологічні об'єкти, що приваблюють туристів своєю унікальністю. Україна має величезний потенціал для розвитку цієї галузі завдяки багатій історико-культурній спадщині, проте стикається з викликами, пов'язаними з воєнним конфліктом, застарілою інфраструктурою, бюрократією та недостатнім просуванням на міжнародних ринках. Водночас, природні, економічні, культурні та історичні

передумови створюють сприятливе середовище: розвиток туристичної інфраструктур, різноманітні ландшафти, національні парки, музеї. На прикладі Одеси видно позитивні зрушення в готельному, ресторанному бізнесі та транспортній інфраструктурі, що сприяє зростанню туристичного потоку. Для ефективного розвитку культурно-пізнавального туризму необхідно вдосконалювати інфраструктуру, долати бюрократичні перешкоди, активно просувати українські культурні об'єкти на міжнародних ринках та забезпечувати збереження історико-культурної спадщини.

4. Україна володіє величезним потенціалом для розвитку культурно-пізнавального туризму. Багатство історичних, культурних та природних пам'яток робить нашу країну привабливою для відвідувачів з усього світу.

Однак для реалізації цього потенціалу необхідні узгоджені зусилля з боку держави, місцевих громад, бізнесу та наукових кіл.

Ключовими напрямками розвитку мають стати:

- Створення та просування брендових туристичних маршрутів, які охоплюють найцікавіші місця України.
- Системне облаштування туристичної інфраструктури, включаючи транспортні під'їзди, готелі, кемпінги та інші об'єкти.
- Підготовка та перекваліфікація кадрів для індустрії гостинності.
- Стимулювання створення кластерів туристичних підприємств та закладів культури.
- Активний маркетинг туристичного потенціалу України на внутрішньому та міжнародному ринках.
- Збереження та захист культурних об'єктів, відродження традицій та ремесел.
- Забезпечення доступності та достовірності інформації про культурну спадщину України.
- Впровадження новітніх технологій, таких як віртуальна та доповнена реальність, штучний інтелект та мобільні додатки.

- Залучення міжнародної технічної допомоги та співпраці з провідними світовими інституціями.

Реалізація цих заходів призведе до збільшення кількості туристів, стане одним з пріоритетних напрямків культурно-пізнавального туризму для розвитку економіки України, дозволить створити нові робочі місця, поліпшити імідж країни на міжнародній арені і зберегти культурну спадщину.

АНОТАЦІЯ

на кваліфікаційну роботу студентки ФМЕ Пересипко Ю.О.
на тему:

«Пріоритетні напрями розвитку закладів культурно-пізнавального туризму»
здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 242 Туризм
Одеський національний економічний університет, м. Одеса, 2021 рік

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох частин, висновку та списку використаних джерел. Загальний обсяг прийнятних робіт – 75 сторінок. Робота містить 6 таблиць і 29 малюнків. Список використаних джерел включає 53 найменування.

Об'єкт дослідження: заклади культурно-пізнавального туризму.

Предмет дослідження: теоретичні практичні аспекти розвитку закладів культурно-пізнавального туризму

У першому розділі «ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ЗАКЛАДІВ КУЛЬТУРНО-ПІЗНАВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ» представлено теоретичні основи розвитку культурно-пізнавального туризму, його важливі концепції, класифікацію з історії та типів формування.

У другому розділі «АНАЛІЗ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНО-ПІЗНАВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ» проведено аналіз світового досвіду розвитку закладів культурно-освітнього туризму, а також сучасний стан розвитку цієї сфери в Україні з урахуванням природних, економічних та історико-культурних передумов.

У третьому розділі «ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ЗАКЛАДІВ КУЛЬТУРНО-ПІЗНАВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ» вивчено пріоритетні напрями розвитку закладів культурно-освітнього туризму України та можливість використання новітніх технологій для розвитку та поширення цього виду туризму.

Ключові слова: туристична діяльність, туристичний бізнес, таймер туризм, регіональні можливості таймшер туризму для мешканців Одеського регіону.

SUMMARY

for qualification work of FME student Peresypko Y.A.
on the topic:

“Priority to the development of the foundations of cultural and educational tourism”
obtaining a bachelor's degree in the specialty 242 Tourism
Odessa National Economic University, Odessa, 2021

Qualification work consists of three sections; contains 6 tables, 29 figures, conclusions. The list of literature consists of 53 items.

Object of research: timeshare tourism objects in the world, Ukraine and Odessa region.

Subject of research: the process of development of timeshare tourism in the world and in Ukraine.

The first section "THEORETICAL AND METHODOLOGICAL FUNDAMENTALS OF TIMESHARE TOURISM DEVELOPMENT" the theoretical foundations of the development of cultural and educational tourism, its important concepts, classification based on history and types of formation are represented.

The second section "ANALYSIS OF THE STATE AND PROBLEMS OF TIMESHARE TOURISM DEVELOPMENT IN UKRAINE AND THE REGION" an analysis of the world experience in the development of cultural and educational tourism institutions was carried out, as well as the current state of development of this sphere in Ukraine, taking into account the natural, economic and historical and cultural prerequisites.

The third section "EVALUATION OF EFFICIENCY AND PROSPECTS OF TIMESHARE TOURISM DEVELOPMENT IN THE ODESSA REGION" the priority directions of development of cultural and educational tourism institutions of Ukraine and the possibility of using the latest technologies for the development and spread of this type of tourism were studied. **Keywords:** tourist activity, tourist business, timer tourism, regional opportunities of timeshare tourism for inhabitants of Odessa region.